

Folk eller det czekiske Folk. Men jeg maa for mit Vedkommende sige, at jeg aldrig har takseret denne Tyskvenlighed, som det radikale Parti skulde sidde inde med, som andet end en af Klogskab dikteret Opfattelse af, at det vilde være godt for Danmark at staa i godt Forhold til sit Naboland. Og da er det nu for mig interessant at kunne mærke — jeg tror ikke, man kan nægte, at det kan spores —, at der finder en vis Strømkæntning Sted, ogsaa indenfor det radikale Parti, i den Retning. I det mindste er der meget betydelige Repræsentanter for dette Parti og ogsaa Presseorganer, der betyder noget, der stiller sig helt anderledes end tidligere. Det er kendt, at ved det Foredrag, som blev holdt her i København af Professor Cassel, og hvor denne netop hævdede, at Uretten var stigende og blev stadig værre i Europa, benyttede det ærede Medlem Hr. P. Munch Lejligheden til at sige, at det kunde han ikke se; for ham laa det tværtimod saaledes, at Versailles-traktaten havde ordnet Europas Forhold paa en Maade, der var meget bedre end før. Og i „Politiken“ læste jeg forleden i en Leder, at Versailles-traktaten havde rigtignok en hel Del Bestemmelser netop paa det økonomiske Omraade, der stred imod Fornuften; men om de territoriale Bestemmelser kunde man ikke sige andet, end at der dér var gjort Fremskridt til det gode. Naar man læser det, har man det Indtryk, at der virkelig har fundet en Strømkæntning Sted, som jeg antager paa Grund af Klogskabsovervejelser, fordi man tydeligt ser, at Magten ligger hos Frankrig og ikke mere hos Tyskland. Det vil ikke føre til noget at diskutere her, om man i Grunden er paa Rettens Side, naar man tager den Stilling; det er ogsaa fuldkommen ørkesløst at diskutere, om det vil være klogt at ændre sin Opfattelse i den Retning. Jeg tror ikke, det er det, fordi det er en Kendsgerning, at Tyskland er et Naboland, og at Tyskerne er et nært beslægtet Folk.

Men jeg ser, at det gaar i dette Spor i hele det danske Folks Liv og Anskuelser, helt hen til de Radikale — netop derfor nævnte jeg det radikale Parti, det er kendt, at jo længere man kommer til højre, des mere er man stemt mod det tyske Folk —, at man værner sig til at hylde Anskuelser, der er født af Krigen og paa en Maade blevet helliget i Versailles-traktaten, og de gaar nu igen i Freden, som ingen Fred er; Clemenceau har jo ogsaa i sine aabenhjertige Udtalelser sagt, at den heller ikke skulde være det, det skulde være Krig i Fred. En af de bedste Repræsentanter for det danske Folk nede i de

nye Landsdele, den ubestridte Fører før Krigen, H. P. Hanssen, har ligefrem udgivet det Løsen, at det gjaldt om at opsuge den tyske Del af Befolkningen og at tilbage-trænge den. H. P. Hanssen gaar altid i Spidsen, hvor det gælder om at anbefale Midler, der kunde virke i den Retning, selvfølgelig, naar det kan ske paa lovlig Maade, men Tendensen er der, at opsuge og bort-trænge den tyske Del af Befolkningen, en fjendtlig Tendens, en Tendens, der er født af Krigen: man taaler ikke det tyske Folk, det skal holdes nede. Jeg ved nok, at der gives en Teori, som ligefrem anbefaler at følge den Praksis, thi naar den Praksis fulgtes, vilde der — i det mindste, naar den lykkedes — opstaa Tilstande, hvor der ikke mere var nationale Rivninger, saa var den tyske Del bortvandet til den anden Side, saa var der Fred mellem det danske Folk og det tyske Folk, og derimellem var der en Grænse. Denne Teori har givet sig Udslag i den Tankegang, at det allerbedste var, om man, selvfølgelig ad Forhandlingens Vej, kunde bevæge den danske Befolkning Syd fra til at flytte Nord for Grænsen og den tyske Befolkning her til at flytte Syd for Grænsen; man kunde ogsaa slutte Traktat derom Stat og Stat imellem. Er jeg ret underrettet, er det en Tanke, som ogsaa H. P. Hanssen har leget med, jeg kalder det Leg. Det er selvfølgelig en Leg, man kan foretage i Tankerne, men i Virkeligheden betyder det en Ringeagt imod den Befolkning, der har sit Hjem et Sted og elsker det og ikke vil flytte. Det er betegnende, at man kan komme med saadanne Tanker, som rigtignok har været fremme andre Steder.

Jeg kunde tænke mig, at man kunde vælge den Udvej, hvor to Folk stod fjendtligt og fremmed overfor hinanden, og der ingen anden Mulighed var, men jeg kan ikke tænke mig, at det kan være nogen diskutabel Ordning mellem to Folk, der staar overfor hinanden som det danske og tyske. Disse Teorier har givet sig praktisk Udslag i to Retninger, og i begge Retninger har Folkeføreren givet Initiativet, det ene er Tyendespørgsmaalet, det andet er Jordspørgsmaalet. Tyendespørgsmaalet har to Sider, paa den ene Side virker det som et Angreb paa det tyske Folk, men paa den anden Side virker det som en hensynsløs Tilsidesættelse af de nye Landsdeles økonomiske Velfærd. Der foregaar i disse Tider Overvejelser, om man ikke skal give Opholdstilladelse til omkring 1 000 Polakker, for at man kan holde Sukkerroedyrknings og Sukkerindustrien oppe paa den Højde, at den kan producere det, der forbruges her